

Ja spavam samo u svom crnom ogrtaču. Maska leži pored kreveta na podu. Te stvari mi je poklonio Danijel. Kaže da su koštale gomilu para, ali da ima neiscrpne rezerve. Naša majka smatra da on verovatno krade, ali to ne može da dokaže, a naš otac kaže da će mu odseći ruku ako ga uhvati na delu. Naš otac je najveći trgovac automobilima u ovim krajevima, prodaje jaguare i rols-rojsove i rendž rovere, i jednom je za vreme lova pucao nekom u nogu, ali to je bio nesrećan slučaj. Nedavno je prodao mladom Štuhliku jednog dodža vajpera. I napravio najveću žetvu u svom životu, iako mu je dao popust od dvanaest procenata. Sedeo je u dnevnoj sobi i sve vreme urlao od smeha. Danijel kaže da će kad naš otac umre radnju preuzeti on, ali samo na kratko jer će je prodati i uzeti za nju brdo para.

U kući je potpuna tišina. Nedeljom prepodne je uvek tako. Kad pogledam kroz svoj prozor, vidim krov montažne hale, iza nje onaj breg koji izgleda kao šiljati vrh limuna, i iza svega toga nebo.

Odlazim u ostavu i sečem komad mermernog kolača koji je naša majka juče donela iz poslastičarnice. Ona ne ume da

kuva i tako to. Kaže da je njena majka odbijala da je tome nauči. Vrlo rado bih napravio sebi kakao, ali sigurno bi nešto pošlo naopako i svi bi se probudili, dakle bolje da to ne radim.

Frižider u kuhinji bruji. Kad ovde nema nikoga, jednostavno zastanem i čekam sve dok se ponovo ne začuje. Za to vreme posmatram crvenu sekundaru na zidnom satu. Tri minuta i dvadeset jedna sekunda. Ne traje ni koliko mali odmor u školi. I već je sve ponovo optimalno hladno, mineralna voda, i mleko, i božićna salama sa jelkicom ili zvončetom. Danijel kaže da je i unutra bilo te salame, poslednjih dana, i zapravo misli da je odvratna jer je to zapravo obična smrdljiva ekstra-salama, samo što su jelkice i zvončići tamnije obojeni od okolnih delova. Danijel kaže da po pitanju ukusa nema razlike između svetlijih i tamnijih delova.

Moja odeća je spremna. Rukavice, traka za čelo. I čizme u predsoblju. Ogrtač nosim ispod jakne. Dobio sam zadatak.

Danijel mi je poklonio još nešto. Nešto teško. Pokušavam da ga zadenem za pojas od pantalona, ali ne ide. Zato je bolje da uzmem ranac.

Danijel mi je rekao da mogu da odaberem svoj prvi cilj. Ovo je proba. I Vaderu je potrebno neko vreme da bi dospao tamo gde pripada. Danijel kaže da tek kad nešto činiš, znaš da to možeš. Kaže da kad nešto možeš, onda možeš i da se braniš, i kaže da se u životu jedino isplati braniti se.

Polumračno je i hladno. Prvo što se desilo je da mi je Rajtbauerova sa njenim proždrljivim mešancem ovčara prešla put. Prvo to apsolutno usrano lice, zatim neminovno pitanje: „A gde si ti pošao ovako rano?“ Smeškam se kao C₃PO i odgovaram: „U crkvu“, a ona kaže: „Vrlo dobro, nedelja je, a ti si poranio“, a ja kažem: „Prvo će biti rekvijem“, a ona pita. „Za koga?“, a ja odgovaram: „Ne znam za koga.“

Idem duž Etrihgase sve do kioska sa novinama. Tamnozele-
lene roletne su spuštene. Skrećem u Lorengase. Rolandova
kuća se lako prepoznaje po crvenom sandučetu za pisma ko-
je izgleda kao poštansko sanduče u američkim filmovima.
Roland kaže da je njegov otac nekada putovao motociklom
kroz Ameriku, pa odatle to sanduče. Ne verujem mu ni reč,
ali to sada nije važno. Roland je jedna lažljiva vreća govana,
to znam od one priče sa bioskopom. Danijel kaže da treba da
tresneš po njušci onoga ko te laže, ili da ga proglašiš iznutra
mrtvim, to takođe pomaže. Trenutno je Roland sa roditeljima
i svojom suvišnom sestrom ionako u Citertalu na skijanju, i
to je takođe dobro. Na kuću pazi njegova baka koja stanuje u
Milauu, a kako njen automobil nigde ne vidim, verovatno ni
ona nije tu.

Pešačkom stazom koja prolazi između druge i treće kuće
stižem na drugu stranu naselja. Hodam duž ograde u suprot-
nom pravcu i kod jedne trešnje preskačem ogradu. Dobio
sam zadatak. Danijel kaže da ćeš, ako se ne braniš od one ba-
gre pедера, lezbosa i tamnopotih, nadrljati. Kaže da je i to sa-
znao tamo unutra, a osim toga kaže i da onaj koji se brani pre
svega mora da stavi znak.

Biotop je zavejan, trska pored njega gotovo potpuno izlo-
mljena. Na jednoj od kugli od ruža nedostaje parče veličine
otprilike mog dlana. To je učinio Roland svojom praćkom,
ali to ne zna niko osim mene. Prilično genijalan hitac, uosta-
lom, neko drugi bi potpuno razneo kuglu.

Ključ od baštenske šupe je ispod jedne stare ciglene plo-
če, na gomili drva. Svaki glupak bi ga tamo mogao pronaći.

Zečevi i morski prasići počeli su nervozno da skakuću ta-
mo-amo u svojim kavezima čim sam ušao. Zatvaram vrata za
sobom i spuštam se na staru baštensku stolicu. Pričam im pri-
ču o Anakinu Skajvokeru koji postaje Dart Vader, i kako on

posle borbe sa Obi-Vanom leži na Lavahangu i nema više ništa, nema ruke, nema noge, ne diše, ima samo još izgorelu kožu, i kako zatim dolazi Imperator i daje mu novo lice. Životinje se smiruju dok govorim. Slušaju me.

Dvanaest zečeva, pet crno-belih, dva bela sa crvenim očima, jedan beli sa plavim očima, jedan crni sa belom flekom na grudima, tri siva. Sedam morskih prasića, pet glatkih, dva čupava. Beli zec sa plavim očima zove se Kajli Minog. Rolandova sestra ga je tako krstila.

Otvaram ranac. Stavljam stvar koju mi je Danijel poklonio glavom naniže na pod. To je malj. Ima drvenu dršku sa ovalnim presekom.

Stavljam masku Darta Vadera. Dišem kao on. Zatim otvaram kavez sa morskim prasićima i uzimam jednu od životinja. Sivu sa tamnosmeđim stražnjim delom. Ne skiči. Niti me gleda.

Tamnozelenog golfa vozi od pre nedelju i po dana sa novim zimskim gumama. Još uvek štrče kao da su ofarbane u crno. Jedna mlada policajka, koja očigledno nije znala za naređenja koje se tiče internih dogovora, zaustavila je Roberta i uzela mu meru. Robert, koji inače uvek sve zna, stoji tamo i broji četrdeset pet evra kazne, to je lepa predstava. Klemens je zatim regulisao stvar telefonom. Zato imamo opata, da sređuje takve stvari.

Kad je prebacio iz prve u drugu brzinu, zakrčalo je. Golf je već preturio sto šezdeset hiljada kilometara, tako da se to moglo pretpostaviti. Izlazi sa parkinga, desno u aleju Štift, zatim duž Rathausplaca, ulice Severin, preko mosta do velikog kružnog toka. Vozi tri kruga. Ponekad to čini, kad nema nikoga. Pravac zapad, benzinska pumpa, skretanje ka biološkoj osmatračnici, posle tačno dva kilometara počinje Šnelštrase.

Loše mu je u stomaku zbog piletine sa ruzmarinom koju su imali za ručak. Mada je bila ukusna i Irmu nema šta da se zameri, ona se nije mnogo trudila. Piletina koju je pripremila njegova majka bila mu je uvek odvratna, neslana i sirova.

Uz to su obično imali potpuno raskuvani pirinač. Njegova sestra se smeje i kaže da je on kao dete itekako voleo piletinu sa pirinčem.

Zaustavna traka je loše očišćena. Bilo bi opasno sići sa kolovoza. Pretiče ga jedan srebrnosivi BMW. U retrovizoru je video farove automobila u obliku žutog kruga. Golf bruji kao traktor. Može da ga vozi maksimalno sto četrdeset.

Tokom jela razgovor o novogodišnjem programu. Molitva zahvalnosti u novogodišnjoj noći. Očitaće je Mateus. Velika misa prvog januara. Doći će svi, u prvom redu će sedeti gradonačelnik i opštinski savet, Klemens će u svojoj propovedi pokušati da bude diplomatski, da ukaže na položaj socijalno ugroženih, baš kao i svake godine, a on će isto kao i svake godine izgubiti kontakt sa stvarnošću čim pogleda u neko od tih majmunskih lica. Inače, ništa posebno tokom tih dana: neće biti venčanja, ni krštenja, ni pogreba. Čak ni onog Sebastijana Vilferta još nisu predali. Smrskano lice – taj pojam na neki patetičan način uveseljava.

Levo, nakon jednog brega obraslog hrastovima, pomaljavu se pljosnate hale farme živine, zatim crkveni toranj u Vajernu. U krivini na nizbrdici oduzima gas i oseća kako zadnji deo automobila počinje da zanosi u stranu. Već duže vreme nije imao nezgodu, poslednji put pre više od dve godine kad je dugačkim volvo kombijem udario u cisternu za mleko pred sobom.

Na parkingu ispred staračkog doma stoji trideset i jedan automobil, u prvom redu sasvim levo jedan folksvagen tuareg koga ovde još nikada nije video. Obeležene linije parkiranja su većim delom pokrivene ostacima starog snega. To je loše. Čitav život teče duž obeleženih linija. Parkirao se pored sivoplavog reno megana jednog gostioničara iz Sen Kristofa. Njegova majka živi ovde u domu i on je posećuje svake druge nedelje.

Vazduh je suv i prepun mraza. Ponekad mu dolaze slike: zimski vazduh koji se ne sastoji ni od čega drugog do naslaganih svetloplavih pravougaonih blokova. Ili, kanalići koji se provlače ispod površine snega, kilometrima, i malena živa bića koja trče kroz njih tamo i ovamo neverovatnom brzinom.

Zgrada je od onih izrazito ružnih austrijskih staračkih domova. Istini za volju, čovek bi se morao zapitati da li su domovi za penzionere u Švajcarskoj, ili Nemačkoj, ili Norveškoj, možda isto tako ružni; on to ne zna. Ne, u Norveškoj su po svoj prilici najmanje ružni, u Nemačkoj svakako. Mnogo balkona, u svakom slučaju, na koje je pristup strogo zabranjen zato što se boje da će stari ljudi greškom tamo zalutati i strmoglaviti se preko tih zelenih ograda u smrt. Foaje, u kojem se juka-palme i kolosalni primerci fikusa istežu iz posuda za hidrokulturu sa glinenim kuglicama stremeći ka svetlu, štofani papagaji sede na drvenim štapovima, a u prijemnoj niži sedi neko kome je svako ko se pojavi na vratima nepotreban teret.

On posećuje ovdašnje ljude koje inače niko ne posećuje. Francisku Cilinger iz Moshajma i Leopolda Redla iz Furta; Leopold Redl sada leži u bolnici zbog problema sa krvotokom u nogama. Ponekad održi u kapeli doma misu kojoj je dva da neko prisustvuje.

Franciska Cilinger ima devedest osam godina i gotovo je sasvim slepa. Njena ćerka je umrla pre nekoliko godina od srčane insuficijencije, koja je bila posledica prekomerne gojaznosti, a njena unuka, uspešna bankarska službenica, nema vremena da je posećuje. Gospođa Cilinger voli crkvene pesme, što prilično pojednostavljuje stvari. On pevuši *Pogledajte, kuća puna slave* kad ulazi u njen apartman i ona odgovara: „A-ha – pogledajte, kuća puna slave“, i odmah počinje

da peva. Zna otprilike osam do deset strofa; on zna tri, ali to nije važno. Kod refrena ona postaje neverovatno pobožna, a kod dela *Oh, dozvoli da u domu Tvome sigurni budemo mi* kliče kao da će na istom mestu večno stajati i pevati.

„Kako ste, gospođo Cilinger?“, upita je on. Okrenula se licem ka njemu i pružila mu desnu ruku. Ruka joj liči na staru granu. „Kad ste vi tu, gospodine vikaru, dobro sam.“ Iako nije vikar, voli da ga tako oslovljavaju. Nekada je poznavala nekog vikara, pomisli. Zamislio je da su bili zaljubljeni jedno i drugo, i da je to bilo kao u nekom romantičnom filmu. Sofi ovoga puta nije upala unutra. To ga je začudilo, mada ponekad postoji izvesna distanca. Gledao je u te beličaste, mutne oči i pitao se da li iris kod starih ljudi generalno postaje ponovo plav kao što je kod male dece, ili je to samo uobražilja.

Pričao joj je o predstojećoj Novoj godini, a ona je rekla da nikada nije volela Novu godinu i da joj sva ta buka posebno ide na živce otkad ne vidi; premda ovde u Vajernu nije tako loše kao svojevremeno u Moshajmu. Tamo je stanovala sasvim blizu jezera, neposredno pored mola, i tamo je oko ponoći uvek bio veliki vatromet. Mačke nisu izlazile ispod ormara po čitav dan, svake godine ista priča. U međuvremenu je prestala da se pita da li će ovo biti njena poslednja Nova godina, jer je nakon gubitka ćerke sve to izgubilo smisao. Smrću njenog muža ubrzo nakon rata izgubila je sreću, a smrću ćerke smisao života, to je istina. „Ovo u kući Tvojoj roditi se je kao jedna lepa bajka“ reče ona, „zamišljaš kuću u kojoj ste svi zajedno i srećni, i ne osećaš se toliko sâm. Prosto jedna bajka. Ali ovako nešto verovatno ne bih smela da kažem svešteniku.“

U glavi mu poče nešto zujati u krug. Učinilo mu se da neće umeti da izađe na kraj s tim. Postavljao je sebi dva pitanja.

Prvo, šta se to u poslednje vreme dešava? Drugo, šta u mom životu ima značaj? Pravila, Spasitelj, žena i dete. „Da li ste poznavali nekoga po imenu Sebastijan Vilfert?“ , upita je.

Najpre je nešto prešlo preko lica starice, kao neki pove-tarac, brzo i neodređeno, a onda kao da ju je neko uhvatio is-pod laktova i polako podigao. Najzad je sedela u svojoj fote-lji širom otvorenih očiju i grčevito se držala prstima za stra-nice. Izgleda kao da je upravo srela sâmog đavola, pomisli on. Nakon nekog vremena njeno se lice ponovo opustilo i smirila se. Zatrešla je glavom. „Ne, nikog sa takvim imenom nisam poznavala.“, reče ona tiho, „ali moj muž jeste. U ono vreme.“

„Neko ga je pregazio preko glave, verovatno traktorom“, reče on. Ona je zatvorila oči i ništa nije rekla.

Torba u kojoj su bile pantalone, džemper i cipele, bila je na zadnjem sedištu. Aj-pod u pregradi za rukavice. Mora oti-ći odavde. Mora da trči, svejedno kuda.